

Flertallet og Finansministeren foreslaaede Smaaændringer ville i ingen væsentlig Henseende bøde herpaa — saa at sige udelukkende lader disse Myndigheder raade over Skatteansættelserne, saaledes at disse egentlig, praktisk taget, foretages af Skatteyderne selv, saa vil det heller ikke kunne undgaas, at det finansielle Udbytte bliver forholdsvis ringe, hvad der med andre Ord vil sige: at Skatten kun er bleven højst ufuldkomment gennemført i sit Princip Og naar saa Forholdet oven i Købet er dette, at i nogle Dele af Landet (nemlig i alle større Bykommuner) Ligningen ved at blive overladt til skolede kommunale Embedsmænd, som forstaa deres Sager og ere uhildede af Klasse-Interesser og smaa-lige Lokalhensyn, i Modsætning hertil bliver skarpt og fyldigt gennemført, saa fremkommer herved en saadan *Uligelighed* for Landet som Helhed, at Skattens fortsatte Optrækning paa et saadant Grundlag af vide Befolkningskredse maa føles som en ligefrem Uretfærdighed.

Hvor ufuldkommen og mangelfuld Skateligningen i Landdistrikterne foretages under det nuværende System, kaster det af Statistisk Bureau fornylig udgivne Tabelværk (5te Række Lit. E. Nr. 7) angaaende „Indkomst- og Formueforholdene efter Skatteansættelserne for Skatteaaret 1909—10“ et overordentlig skarpt Lys over. Allerede paa Side 1 i Indledningen tales der om den „mindre Paapasselighed“ og „større Lemfældighed“, hvormed man for det paagældende Aar har gennemført Ligningen paa Landet, og Side 61 henvises der atter med rene Ord hertil. Side 7 oplyses det, hvorledes der i Byerne er foregaaet en meget stærk Forskydning, saaledes at endog i Provinsbyerne Forholdstallet for Personer over Skattegrænsen er steget fra 36 til 45 pCt. — men paa Landet er Antallet af Personer over Skattegrænsen derimod faldet fra 30,8 til 29,6 pCt., „et Forhold, der kun kan forklares ved, at man ved Ligningen i 1908 i ret vid Udstrækning har undladt at ansætte de smaa Indtægter“. — Videre oplyses det Side 8, at den samlede Indtægt i Land-

distrikterne kun var blevet 6,4 pCt. større i 1903 til 1908 eller kun svarende til Væksten af Person-Antallet, medens Stigningen for Hovedstadens Vedkommende var 13,3 pCt. og i Provinsbyerne 16,3 pCt. Bureauet tilføjer, at denne ringe Indtægtsforøgelse maa „synes paafaldende, eftersom de forløbne 5 Aar gennemgaaende have været gode for *Landbruget* med stærkt stigende Produktpriser“.

Særlig „paafaldende“ blive navnlig disse Resultater, naar man ved nærmere at fordybe sig i Tabelværket opdager, at den ringe Indtægtsfremgang paa Landet netop er at søge hos *Landbruget*. „Ikke mere end 15 pCt. af det ansatte Antal Personer naaede op over 2,000 Kr., og ogsaa i Sammenligning med de øvrige Erhverv paa Landet tagne som Helhed var Indtægts-Grupperingen for Landbruget mere end ugunstig; som Følge heraf var ogsaa Gennemsnitsindtægten lavere end den, der gælder for Landdistrikterne (i alt 1,404 mod 1,483 Kr.)“. Bureauet fortsætter Side 38:

„Siden 1903 er, som ovenfor allerede paavist, saavel det samlede Antal ansatte som Indtægten gaaet lidt tilbage. For Indtægter paa mindst 2,000 Kr. er der ganske vist Stigning, men denne er forholdsvis langt mindre end den tilsvarende Forøgelse for de øvrige Erhverv, saavel paa Landet som i Byerne, og udgjorde kun 9 pCt., medens Antallet af Indtægter paa 2,000 Kr. og derover indenfor Handel og Samfærdsel i Byerne steg med ca. 15 pCt. og paa Landet med en Trediedel, og indenfor Haandværk og Industri i Byerne med en Trediedel og paa Landet endogsaa med over Halvdelen af Antallet i 1903. Tilmed rækker den Nedgang for de smaa Indtægter, som den mindre skrappe Ligning paa Landet har medført, for nærværende Gruppe helt op til 2,000 Kr., hvilket er af saa meget større Betydning, som Hovedmassen af Landbrugsindtægterne netop findes mellem 800 og 2,000 Kr. (60 pCt.), og springer desto tydeligere frem, eftersom de to andre store Erhvervsgrupper (Haandværk og Industri samt Handel og Samfærdsel) for disse Indtægters Vedkommend